

NEN NIELSE OEMWEG

STAPSTENEN TUSSEN
KUNST, KLEI EN NATUUR

WANDELBROCHURE

Walenhoek

NEN NIELSE OEMWEG

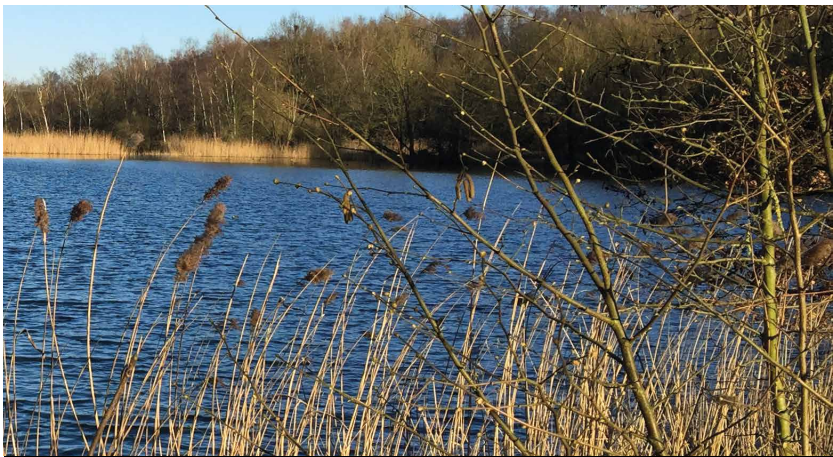
STAPSTENEN TUSSEN KUNST, KLEI EN NATUUR

Voorwoord

De snelste routes zijn meestal ook de meest oppervlakkige. Om het échte Niel te leren kennen, met haar beklijvende verhalen en haar onvergetelijke hoofdrolspelers, kan je beter wat tijd uittrekken. Doe je stapschoenen aan, verlaat de platgetreden paden en neem een omweg. Of zoals de Nielenaren het in hun eigen dialect noemen: 'nen oemweg'. Het is beslist de moeite waard.

'Nen Nielse Oemweg' voert je vanuit de dorpskern langs de groene oases van het Niels Broek en de Wullebeek naar de Rupeldijk. Van daaruit wandel je naar de steenbakkersgehuchten Hellegat en Noeveren, waar verleden en toekomst letterlijk door elkaar lopen. Daarna gaat het richting de bodem van de oude kleiputten, waar je beloond wordt met de natuurpracht van het natuurgebied Walenhoek. Via de rand van Niel kan je vervolgens terugwandelen richting het centrum.

Je zal zien dat naast natuur en erfgoed ook cultuur een rode draad vormt doorheen de route. Verschillende beeldende kunstenaars hebben het traject een extra dimensie gegeven en het parcours verfraaid met hedendaagse kunstwerken. Op die manier heeft deze unieke wandeling voor iedereen - toeristen én Nielenaren zelf - een heleboel mooie verrassingen in petto.

PRAKTISCH

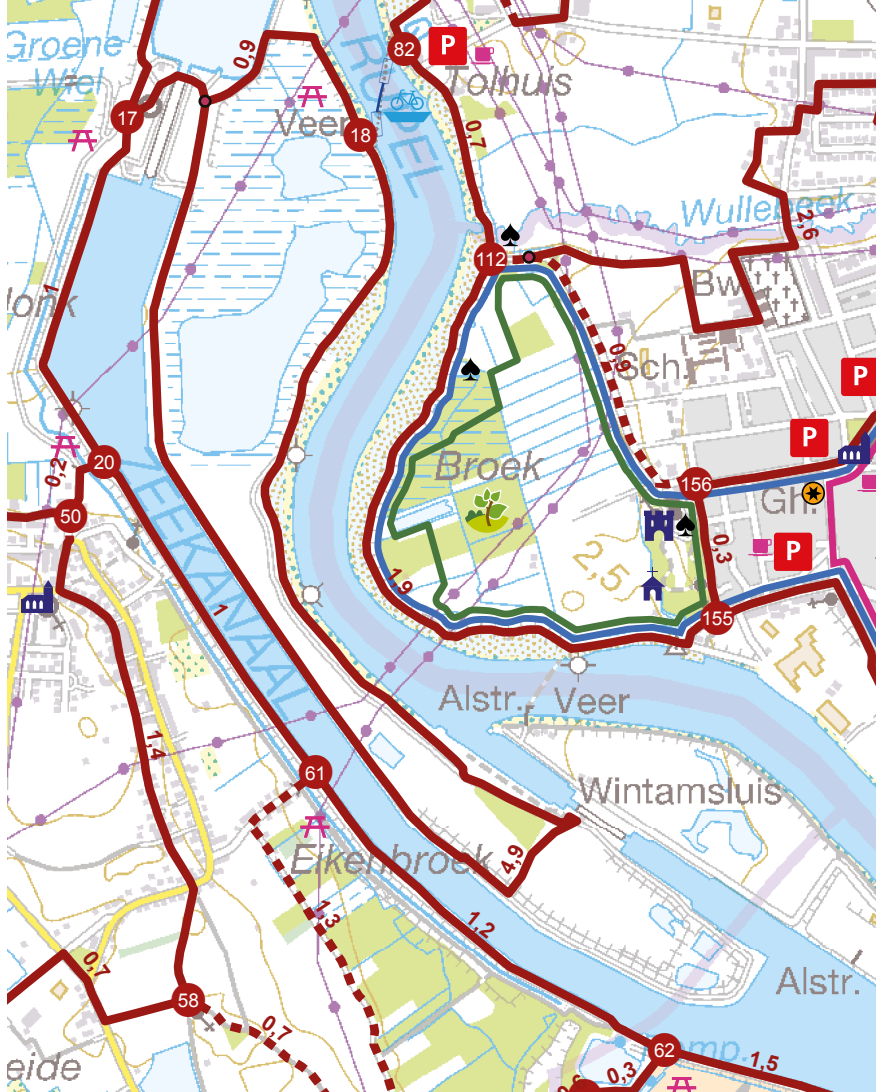
Deze route volgt hoofdzakelijk het wandelnetwerk Rivierenland, een netwerk van wandelpaden die elkaar kruisen in genummerde knooppunten. Waar het parcours afwijkt van de genummerde wandelpaden, volg je de routebeschrijving in deze brochure.

De verkorte route bestaat uit een kleinere lus waarbij je een goede mix tussen het Niels erfgoed, kunst en natuurschoon beleeft. Op de langere route wordt dit uitgebreid met veel mooie waterpartijen en het steenbakkersgehucht Hellegat. Het vertrek- en eindpunt is het Gemeentehuis van Niel, aan de Ridder Berthoutlaan 1. Je kunt deze met de auto bereiken en er is parkeergelegenheid.

- **Korte Oemweg:** $\pm 5,4$ km wandelen op voornamelijk verharde wegen.
- **Lange Oemweg:** $\pm 9,5$ km wandelen op voornamelijk verharde wegen.
- **Toegankelijkheid:** De route is beperkt toegankelijk voor rolstoelen of kinderwagens.

 TIP: Voor de wandelaars die vanaf het Tolhuisveer (gelegen aan knooppunt 82) komen, kunnen de wandeling starten op pagina 12.

 Meer informatie en boekingen van gegidste wandelingen via Toerisme Rupelstreek: 03.880.76.25, info@toerismerupelstreek.be, www.toerismerupelstreek.be

LEGENDE

- Lange Oemweg
- Korte Oemweg
- Natuurpunt wandeling
- Knooppunt
Wandelnetswerk Rivierenland
- Startplaats wandellussen

- Café / restaurant
- Parkeerplaats
- NMBS station
- Kerk
- Kapel
- Kasteel
- Picknick

In de natuur- of bosgebieden mag je de natuur niet verstoren.

LEGENDE

Veerdienst

Kunstwerken

Natuur.huis De Paardenstal

Natuur- of bosgebied

Verharde ondergrond

Onverharde ondergrond

Fragment uit de topografische kaart nr.15 met toelating A3491
van Nationaal Geografisch Instituut-www.ngi.be

©2018 Toerisme Provincie Antwerpen – www.provincieantwerpen.be
Voor verbeteringen en suggesties op de route en de bewegwijzering:
www.routedokter.be

Gemeentehuis Niel

NEN NIELSE OEMWEG

Startplaats: Gemeentehuis van Niel, Ridder Berthoutlaan 1.

KORTE OEMWEG:

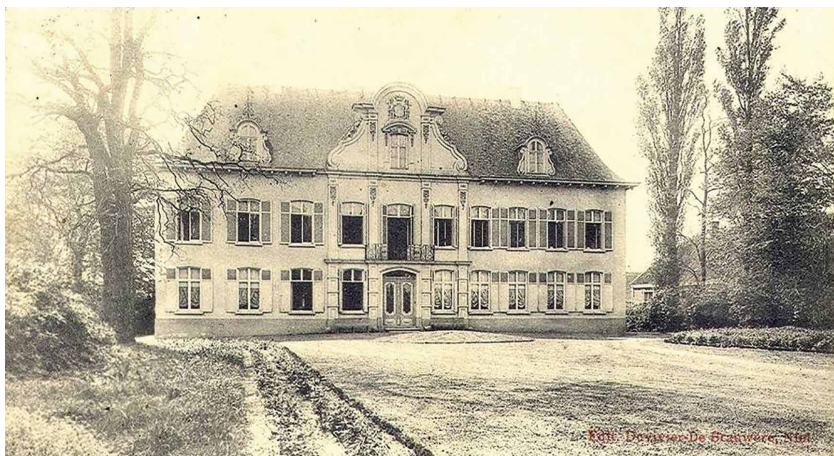
Wandel rechts de Dorpsstraat in om bij de Heideplaats uit te komen. Van daar vervolg je de weg rechtdoor richting knooppunt 154 (ga verder op pagina 14).

LANGE OEMWEG:

Vanaf het gemeentehuis wandel je richting knooppunt 156.

Het gemeentehuis werd in 1890 gebouwd in neotraditionele stijl met als hoofdaccent neo-Vlaamse renaissancestijl en deed aanvankelijk dienst als brouwerswoning. In de voortuin kan je kennismaken met 'Het Afdragstertje', een werk van de bekende Nielse beeldhouwer Pierre Toe-bente en een herinnering aan de kinderarbeid op de steenbakkerijen. Als je even doorwandelt tot in de Dorpsstraat, kan je daar nog andere bijzondere gevels uit het neo-Vlaamse renaissancestijl terugvinden.

Als je de lange oemweg volgt, kun je aan de linkerzijde een blik werpen op de gemeentelijke meisjesschool. Als je het gebouw schuin vooraan bekijkt, bemerk je perfect de strakke en evenwichtige architectuur. Vandaag wordt in dit gebouw nog altijd les gegeven, zij het nu aan meisjes én jongens.

Kasteel Nielderbroeck

Wandel verder tussen de platanen van de Ridder Berthoutlaan en geniet van het zicht op het vroegere kasteel Nielderbroeck. Het kasteel werd in 1534 gebouwd en vertoont kenmerken van een eenvoudige Italiaanse renaissancestijl met barokke fronton. Het smeedijzeren balkon draagt de initialen 'O.D.', een verwijzing naar de vroegere kasteelheer O'Donnoghue. Vandaag is hier een woonzorgcentrum gevestigd.

♠ Annelies Van Bellinghen

Beroepshalve is Annelies Van Bellinghen werkzaam als ergotherapeute met mensen die lijden aan dementie. Haar vrije tijd wijdt ze aan het vervaardigen van kleurrijk haakwerk. Annelies studeerde textiele kunst aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Mol en gebruikt haar wollige 'knitting graffiti' om de openbare ruimte te verfraaien. Het project 'WiWa-Wonderland', waarbij ze het Nielse straatbeeld opfleurde met haar pluizige kunstwerkjes, leverde haar in het verleden al regionale bekendheid op.

Voor haar creatie langs deze wandeling werkte ze onder meer samen met de bewoners en het personeel van het plaatselijke woonzorgcentrum. Ze heeft een aantal stenen in een kleurrijk jasje gestoken die, zoals de broodkruiden in het sprookje van 'Hans en Grietje', de juiste richting moeten aangeven.

Annelies Van Bellinghen

Reebok

Vanaf knooppunt 156 wandel je tussen het Kasteel Nielderbroeck en de 16de eeuwse Hoeve Het Sandt richting knooppunt 112 het Niels Broek in (dit pad is grotendeels onverhard).

Het Niels Broek is de aangewezen plaats om in alle rust te genieten van fauna en flora. Deze groene oase is deels erkend als natuurgebied en wordt beheerd door Natuurpunt.

Kijk even in de grachten langs de Broeklei, waar lange smalle poelen zijn ontstaan en waar verschillende water- en oeverplanten groeien. Let verder ook op de prachtige zomereiken, die samen met de elzenhoutkanten de natuurlijkheid van het gebied verhogen.

Op de hoek van de Korte Hameldijk en de Broeklei vind je een oude vlas-rootput, nu een ideale voortplantingsplaats voor kikkers en salamanders. Het perceel op de hoek tussen de Rupel- en de Korte Hameldijk, wat verderop, is een voormalige vloeibeemd. Eertijds werd het Rupelwater gebruikt om de hooilanden te bemesten. In de greppels van de graslanden kan je onder meer dotterbloemen zien groeien.

TIP: Wil je tijdens de 'Nielse Oemweg' nog een andere omweg maken, dan kan je 'Nen Oemweg op den Oemweg' volgen. Dat is een wandeling doorheen het Niels Broek die door Natuurpunt werd uitgestippeld. (zie de groene route op het kaartje pag. 4-5).

Wullebeek

Om het Niels Broek te beschermen tegen de open wateren van de Wullebeek, werd de Korte Hameldijk gebouwd. In het verre verleden hebben zich hier meermaals dijkbreuken voorgedaan, al dateert de laatste intussen al van februari 1953. De lage vallei van de Wullebeek vormt de grens tussen Schelle en Niel.

Langs de oever staan een aantal knotbomen die mooi de loop van de beek markeren. Dit is de biotoop van het steenuiltje: het kleine uiltje vindt hier verschillende nestkasten om zich in te vestigen. Zo'n droge nestkast is een stuk knusser dan een natte holte in een knotboom.

Verder kan je hier ook regelmatig groepen ganzen en soms kleine zilverreigers aantreffen. Als je heel veel geluk hebt, kun je misschien zelfs een groepje reeën spotten. De dieren wonen al enkele jaren in het Niels Broek en duiken soms in de vroege uurtjes en bij valavond op in de polder. Als je ze ziet, stoor ze dan zeker niet. Ben je met je hond op stap, hou hem dan aan de leiband.

Steenuil

Kleine zilverreiger

Rupelpoëzie

Yellow Brick Road

De 'Yellow Brick Road' is niet alleen de bekende fictieve route uit 'The Wizard of Oz', het is ook een uniek kunstproject dat het landschap langs de Rupel een extra pigment geeft met talloze muurschilderingen. Het project werd in 2014 opgestart door de Boomse beeldend kunstenaar Kanter Dhaenens. De route komt grotendeels overeen met het traject dat hij iedere dag aflegde om zijn zoontjes naar school te brengen. Zij vonden dat de omgeving wat kleur en fantasie miste en spoorden hun papa aan om er zijn creativiteit op los te laten. De daaropvolgende jaren sprongen andere, bevriende kunstenaars mee op de kar en groeide het project uit tot een collectieve realisatie van meer dan 3.000 vierkante meter schilderwerk van Terhagen over Boom tot Niel.

Voor de 'Nielse Oemweg' hebben Kanter en co hun vertrouwde medium van de 'street art' verlaten en zijn ze op ontdekkingstocht gegaan naar andere uitingsmiddelen. Ze zijn elk op hun eigen manier in dialoog getreden met een specifieke locatie op 'den oemweg' om zo een verrassend spoor te trekken langs de route.

Eltipo

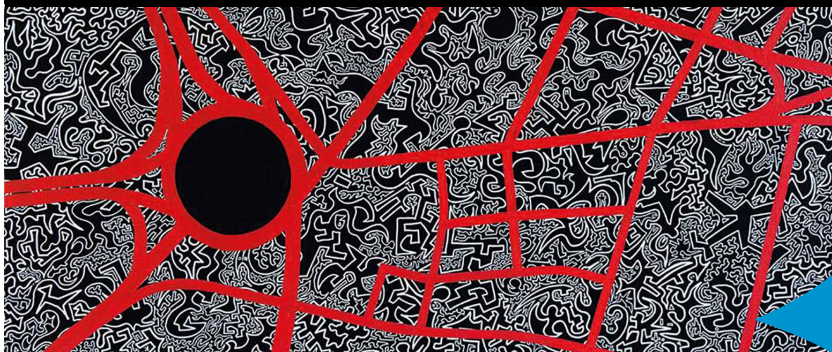
♠ Dirk Claessen/Eltipo

Aan de kaaimuur richting Schelle kan je het werk bewonderen van Dirk Claessen, beter bekend als Eltipo. Deze Antwerpse ‘allround’ artiest is gespecialiseerd in handgetekende en digitale lettering, illustratie en grafische vormgeving. Zijn werk is sterk beïnvloed door verschillende subculturen zoals extreme sporten, tattookunst, ‘sign painting’ en graffiti.

♠ David Demaerschalk/TIFKAD

Schrijver David Demaerschalk en zijn artistieke alter ego TIFKAD dompen je onder in de denkwereld van een wijze sprookjesreus. ‘s Nachts, als iedereen slaapt, kuiert de reus filosoferend op de prachtige wandeldijk langs de Rupel. Zijn literaire voetstappen laten daarbij een onuitwisbare indruk en afdruk na langs de route.

Tifkad

Zicht op meanderende Rupel

Bij knooppunt 112 wandel je de Rupeldijk op, richting knooppunt 155

De Rupel is met haar lengte van twaalf kilometer de kortste rivier van België, maar ze is ongetwijfeld één van de meest bijzondere. Ze is bijvoorbeeld de enige rivier in het land die geen echte bron heeft. Ze ontstaat namelijk uit de samenvloeiing van de Nete en de Dijle in Rumst, het drievierenpunt.

Bovendien was de Rupel ruim honderd jaar lang een 'open riool', vol stookolie en afvalwater. Sinds 2007 wordt het water gezuiverd en gaat de waterkwaliteit weer in sterk stijgende lijn. Heel wat dieren en planten hebben intussen dan ook hun weg naar de rivier teruggevonden.

Vandaag zwemmen er in de Rupel opnieuw een dertigtal vissoorten, waaronder spieringen en meivissen of finten. De vissen komen vanuit de zee massaal de rivier opgezwommen om er te paaien. Wie veel geluk heeft, kan in de Rupel zelfs een gewone en een grijze zeehond spotten. Sinds enkele jaren wordt ook de bruinvis regelmatig waargenomen. De rivier, tot voor kort nog op sterven na dood, is nu dus weer springlevend.

De Rupel is bijzonder om nog een andere reden: ze heeft een getijdenwerking die de scheppende kracht is achter een uniek ecosysteem. Door het dagelijkse stijgen en dalen van het waterpeil, bij eb en vloed, komen er namelijk slikken en schorren tot stand. In de slikken leven duizenden kleine bodemdierpjes, die de geschikte maaltijd zijn voor watervogels en vissen. Op de hoger gelegen schorren groeien onder meer zeldzame spindotterbloemen en vinden allerlei rietvogels hun schuil- en broedgelegenheid.

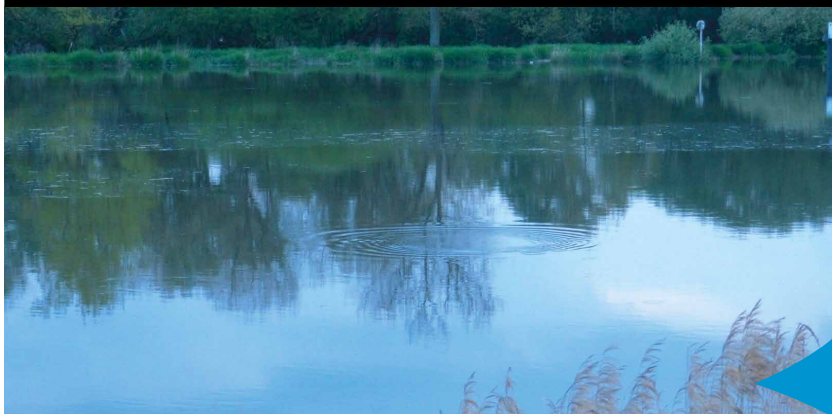

Kunstwand dukdalf 27

Sta hier even stil om te kijken naar de overkant van de Rupel. Vlak voor de ingang van de oude sluis van Wintam zie je enkele merkwaardige constructies in de rivier. Het zijn zogenaamde dukdalven: aanlegplaatsen voor schepen die de sluis moesten binnenvaren.

Op dukdalf 27 werd door Natuurpunt een kunstwand voor oeverzwaluwen geplaatst. Op het hoogtepunt van de kleiontginningen, ruim een halve eeuw geleden, moet deze kleine zwaluwsoort vaak zijn voorgekomen in de Rupelstreek. De vogels konden toen hun nestgangen graven in de vele steile wanden die ontstaan waren door de kleiafgravingen.

Kring paaiende finten

Niel Plage

Aan het eind van de Rupeldijk bereik je de Gemeentekade, waar destijds de schepen lagen te wachten op hun vracht. Op het einde van de achttiende eeuw ontstond er hier zelfs een eigen schipperstraditie, met de toenmalige ‘Eersaeme Compagnie van de Vaerende Liederen’.

De Heideplaats is het decor voor evenementen als de wekelijkse markten, de Jaarmarktfoor en het zomerevenement Niel Plage. Op huisnummers 49 en 50 zie je twee gevels in belle-epoquestijl, die gebouwd werden op de grondvesten van het voormalige ‘Nielderhoff’. Op de hoek met de Kapelstraat vind je de geklasseerde neogotische kapel van de Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand uit 1867.

Vervolg je route richting knooppunt 154 en 155. Op de Heideplaats sluit de verkorte route weer aan.

📍 Weetje: Het nabij gelegen Spaans Toreken is de ‘donjon’ van het Nielderhoff, die rond 1580 door de Spanjaarden werd omgevormd in een versterkte militaire toren, voorzien van dikke muren en schietgaten. Er gaan geruchten voor de wederopbouw van dit beruchte torentje.

Gemeentekade

Tunnel Coeck

Vanaf het centrum van Niel daal je af langs de zogeheten 'Berg van Trèskes'. 'Trèskes' was de bijnaam van een paardenslachter die hier zijn slachterij bezat.

Ongeveer halfweg passeer je de fietstunnel van het bedrijventerrein van Betonfabriek Coeck. Hier is een ruimte voorzien die door iedereen gebruikt kan worden om zich creatief te uiten. Wil je aan de slag met pakweg krijt, verf of graffiti? In deze gedoogzone mag je jezelf volledig uitleven. Van alle kunstobjecten die je op de 'Nielse Oemweg' kan aantreffen, zullen de- gene die je hier vindt dus ongetwijfeld het meest divers zijn en het vaakst van uitzicht veranderen.

Eens je de tunnel voorbij bent, wandel je over de Kilbeek, een ecologische corridor van ongeveer tien meter breed die is uitgerust met enkele duikers onder de Rupeldijk en het wandelpad. Samen met een tunnel onder de Boomsestraat zorgen ze voor een rechtstreekse verbinding tussen de Rupel en Walenhoek. Dieren kunnen deze route gebruiken om te migreren tussen de rivier en het natuurgebied.

Langs de 'benedenstraat' kan je ook nog enkele rijen van kleine arbeiders- woningen opmerken.

Aan de slag

Veer Hellegat - Ruisbroek

KORTE OEMWEG:

*volg vanaf de Rupeldijk knooppunt 154 richting knooppunt 153.
(ga naar pagina 20)*

Je wandelt nu over een weg op de bodem van de voormalige kleiput. Onderweg loop je langs de stenen schouw en de restanten van een voormalige ringoven uit de eerste helft van de twintigste eeuw.

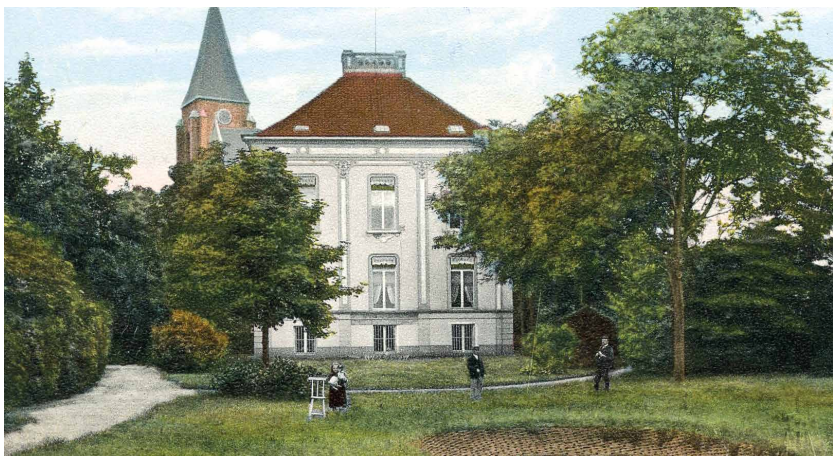
Onder de Boomsestraat passeer je daarna een gerestaureerde tunnel. Deze zorgde vroeger voor de gelijkvloerse verbinding tussen de steenovens aan de Rupeloever en de droogloodsen en kleiputten verder landinwaarts.

LANGE OEMWEG:

volg vanaf de Rupeldijk knooppunt 154 richting knooppunt 246.

Je komt aan in de dorpskern van Hellegat, een gehucht dat in 1900 is ontstaan bij het voormalige Hellegatveer. Het veer, dat voer tussen Hellegat en Ruisbroek, bleef actief tot 1944. De arbeiders van de steenbakkerijen aan de Rupeloever woonden in kleine huisjes en straten tussen de steenovens en droogloodsen. Veel van deze woningen kan je hier vandaag nog terugvinden in het straatbeeld.

Vanuit het kleine steegje wandel je vervolgens langs de lange muur van het Hof van Mouriau-De Meulenacker. Dit beschermde kasteeltje, waartoe ook de 'Gloriëtte' op de Rupeldijk behoort, werd in de tweede helft van de negentiende eeuw gebouwd in Louis-Philippestijl. Gluur even door de ijzeren poort en reis 200 jaar terug in de tijd.

Het Hof van Mouriau

Je passeert nu langs de Sint-Jozefkerk met ernaast de voormalige pastorie. De kerk werd ingewijd in 1907 en gebouwd in een neogotische stijl. Op de hoek van de Noeverseweg en Hellegat bemerk je de 'Kerkroot', een reeks woningen die werden ingericht in de eerste kerk van Hellegat uit 1901. Achter de kerk bevindt zich een plantsoen dat - net zoals de grasbermen in de Ridder Berthoutlaan - de thuis vormt van de grijze zandbij. Tijdens warme lentedagen zorgt het diertje voor een merkwaardig natuurfenomeen. Dan maken honderden grijze zandbijen hun nestjes in de aarde, waardoor er ofwel trechtervormige hoopjes ofwel gaatjes in de grond ontstaan. Grijze zandbijen zijn niet alleen erg mooi, ze zijn ook nooit agressief en steken dus niet. Ze staan bovendien in voor de bestuiving van heel wat planten in de buurt. Wilde bijen, zoals de grijze zandbij, hebben een erg korte levensduur en verdwijnen al na enkele weken. Het is dan weer een jaar wachten op hun bedrijvigheid.

TIP: Maak even een kleine zijstap naar de Gloriëtte aan de Rupeldijk, één van de eerste kunstwerken van Kanter in de streek. Een leuk plekje om van een picknick te genieten.

**Volg het pad langs de muur richting de dijk, wandel het parkje door de dijk op, en sla linksaf.*

Picknick bij de Gloriëtte

Getijdenmolen van Rypens

Als je van Hellegat naar Noeveren oversteekt, zie je aan de zijde van de Rupel een spaarbekken van de oude getijdenmolen van de familie Rypens. Een getijdenmolen wordt, zoals de naam al zegt, aangedreven door het tij. Bij hoog tij werd er water uit de Rupel opgespaard, dat bij laag tijd terug in de rivier stroomde en op die manier de molen aandreef.

Op de 'benedenweg' kan je de oude paden volgen waarlangs de arbeiders vroeger naar hun werk op 't Geleeg trokken, tussen de droogloodsen en ovens door.

Vervolg je wandeling naar knooppunt 328, 245 en 153.

De Scheibeek, die je in de diepte kan zien, vormt de gemeentegrens tussen Boom en Niel.

Besteed hier op Noeveren zeker ook even aandacht aan de 'Averechtse Root', een rij authentieke arbeiderswoningen die met hun achterzijde naar de straatkant zijn gericht. De voordeur ligt op het niveau van de voormalige kleiput, zodat de arbeiders zich vroeger sneller naar de gelegen konden begeven.

Averechtse Root

Smalspoor loc

♠ Jurgan Goyvaerts & Francis Michielsens

De artistieke totempaal aan de groenzone op Hellegat is het resultaat van een bijzondere samenwerking tussen de Nielse beeldhouwer-schilder Jurgan Goyvaerts en de Boomse kettingzaagkunstenaar Francis Michielsens. De paal bakent het terrein af waar een aantal kunstenaars en buurtbewoners een nieuw speelbos gaan aanleggen. Dit bos zal het 'Nooitgedacht-bos' worden gedoopt en in de loop van 2019 vorm beginnen te krijgen. In afwachting dient deze totempaal als een eerste aankondiging.

In de diepte van de uitgebakken kleiputten, waar je nu de voetbalplein ziet liggen, stonden in de tweede helft van de negentiende eeuw kilometerlange drooglodsden. Op een van de flanken van de putten, in de Galileilaan, bevindt zich vandaag het wetenschapspark Waterfront. Daar verrichten verschillende jonge bedrijven revolutionair onderzoek in sectoren als de gezondheidszorg, milieu of informatica. De straat leidt verder naar de voormalige Waelenhoeve, een naam die verwijst naar Waalse huurlingen die in de zestiende eeuw in dienst waren van het Spaanse leger. Daar heeft trouwens ook het nabijgelegen natuurgebied Walenhoek zijn naam aan ontleend.

Francis Michielsens

Natuur.huis de Paardenstal

Aan knooppunt 153 passeer je Natuur.huis de Paardenstal. Hier sluit de korte Oemweg weer aan.

Het Natuur.huis de Paardenstal werd omstreeks 1920 gebouwd als onderdeel van Steenbakkerij gebroeders De Neef. De bovenste verdieping, op het niveau van de Boomsestraat, werd aanvankelijk gebruikt als koets-huis. Op de benedenverdieping werden de paarden gestald die in de steenbakkerijen de wagonnetjes met klei en bakstenen moesten voort-trekken.

Sinds het begin van de twintigste eeuw lagen deze paarden aan de basis van een streekgerecht: de 'schip'. Denk daarbij aan paardenstoofvlees geserveerd met een snee brood en een klad mosterd. Een must voor lekerbekken, kortom.

Voorals de schip van 'Trien den Heiligen' raakte beroemd in de ruime regio. 'Trien', geboren als Catharina Struyf, was eigenares van een paardenslachterij en deelde haar 'schip' geregeld uit aan de arme dorpelingen. Haar recept werd van generatie op generatie doorgegeven en wordt tot op de dag van vandaag gebruikt voor de bereiding.

Het Natuur.huis de Paardenstal is eigendom van de gemeente Niel, die samen met Natuurpunt werk maakt van de renovatie van het gebouw. Zo werd de benedenverdieping reeds ingericht als ontmoetingsplaats, met een cafetaria en een tentoonstellingsruimte. Een van de vroegere paardenboxen werd dan weer omgevormd tot een 'bibpunt', waar kinderen natuurboeken kunnen inkijken.

Bijenhotel

TIP: Stop bij het Natuur.huis de Paardenstal voor een drankje of laat je informeren door vrijwilligers van Natuurpunt over andere interessante wandelroutes in de omgeving.

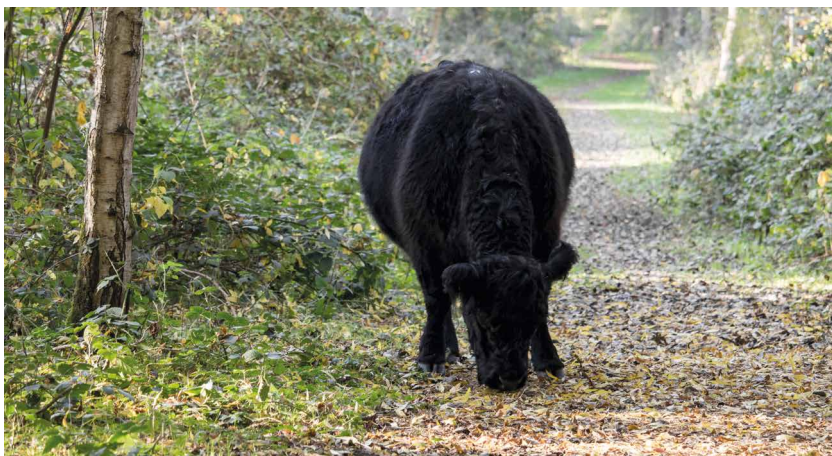
Openingsuren Natuur.huis de Paardenstal:

- Periode mei/september, elke zaterdag en zondag, tussen 14 en 18uur.
- Periode oktober/april, elke eerste zondag van de maand, tussen 13 en 17uur.
- Voor meer info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Dzia

Het hart van de mysterieuze maar internationaal gevierde 'street artist' Dzia klopt voor de Rupelstreek. Enkele van zijn karakteristieke muurschilderingen van dieren waren eerder al te bewonderen langs de 'Yellow Brick Road'. Aan Natuur.huis de Paardenstal brengt hij nu een passend eerbetoon aan de paarden die de baksteenindustrie letterlijk en figuurlijk hebben getrokken. In de loop van 2018 zal er een indrukwekkend kunstwerk op de zijgevel te zien zijn.

Weetje: Vlakbij het Natuur.huis staat een bijenhotel, waar je van maart tot en met september verschillende bijtjes in actie kan zien. Tijdens de eerste warme lentedagen is de metselbij de eerste gast, in mei komt de behangersbij op bezoek en vanaf de zomer wordt het hotel ingepalmd door de kleine, zwarte tronkenbij. Elk van hen is druk in de weer met het verzamelen van een rijkelijk buffet van nectar en stuifmeel, afkomstig van onder meer wilgen, klokjes en klimop.

Galloway

Vanaf knooppunt 153 wandel je het natuurgebied Walenhoek in, richting knooppunt 302, 301, 304, 303 en 109 (deze paden zijn grotendeels onverhard).

Welkom in Walenhoek, een natuurgebied van zestig hectare groot, gelegen op de bodem van een oude kleiput, en een absolute aanrader voor wandelaars en natuurliefhebbers. Het grootste deel van Walenhoek is momenteel eigendom van het Vlaamse Gewest en wordt beheerd door het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Wandelaars met honden houden hun dier hier steeds aan de leiband.

Op weg naar knooppunt 302 passeer je een pioniersbos, waar verschillende jonge planten groeien. Vooral in de nazomer kan je hier genieten van een wondermooi natuurtafereel, wanneer er honderden bosorchissen in bloei staan. Het bredere pad wat verderop werd vroeger gebruikt om met treintjes en wagonnetjes de klei naar de steenfabrieken te brengen.

Eens je voorbij het hek bent gewandeld, kom je in een gebied waar Gallowayrunderen grazen. Al zal je wel veel geluk moeten hebben om deze prachtige maar schuwe dieren te kunnen spotten. Als de gelegenheid zich toch voordoet, hou afstand, wacht tot ze het pad verlaten, doe hen niet schrikken en geef hen niets te eten.

Je tocht gaat verder over brede dijken, van waaruit je een prachtig zicht hebt op de vijvers van Walenhoek. Neem meteen de gelegenheid te baat om enkele eendensoorten te bekijken. Slaag jij erin de krakeend of een kuifeend te herkennen?

Kuiфеenden

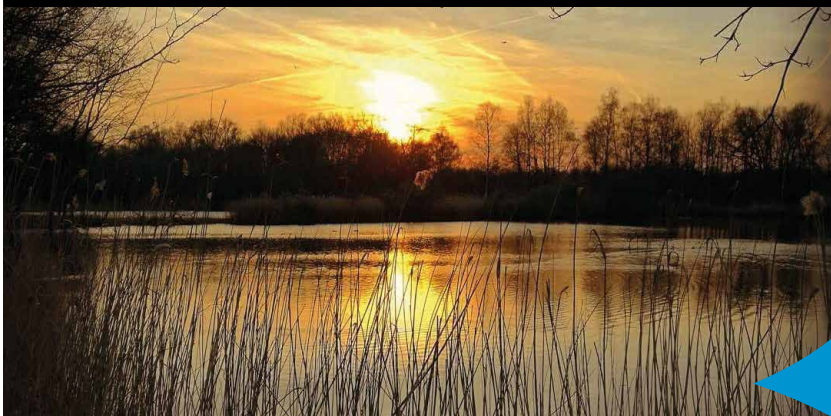
Bruine korenbout

Met veel geduld en geluk kan je in de bredere rietkragen misschien wel een roerdomp ontdekken. Deze mysterieuze nachtreiger is sinds enkele jaren een vaste overwinteraar in Walenhoek. Schenk zeker ook aandacht aan de prachtige libellen die hier vertoeven.

Aan de uitgang van het natuurgebied Walenhoek verlaat je de route. Je steekt hier de straat over en ga linksaf, volg het voetpad van de Kwaede Wielstraat, bij de splitsing houd je rechts aan, de Landbouwstraat in.

Ter hoogte van de ingang van de parking van het Sportpark, verlaat je de Landbouwstraat en wandel je over de parking en het terrein van de sporthal.

Walenhoek

Sporthal Niel

Kanter Dhaenens & Dzia

Op de buitenmuren van de sporthal en het jeugdhuis kan je het meest monumentale kunstwerk aanschouwen van de hele wandeling. 'Cycles', zoals het werk heet, is het resultaat van een maandenlange samenwerking tussen beeldende kunstenaars Dzia en Kanter Dhaenens.

In het werk wordt het leven van een libel als een metafoor gebruikt voor de tijdsspanne die een sportcarrière omvat. Net zoals een topsporter maar een beperkt deel van zijn loopbaan op zijn hoogtepunt zit, zo is ook het leven van een libel bijzonder kort. Sommige soorten leven als volwassen insect niet langer dan twee weken.

De mix van print-, schilder- en tekenwerk bevat voor de zorgvuldige kijker een aantal knipogen naar het sportgebeuren. Let onder meer op de bruintinten in het bovenlijf, die verwijzen naar de modder van de Nielse Jaarmarktcross. In de ogen van de libel vind je dan weer een basketbal, terwijl in het lichaam een tennisbal zit verwerkt.

Beweeg zeker eens rond het terrein om het volledige werk te bekijken. Je ontdekt ongetwijfeld nog tal van verrassingen.

TIP: Het buitenterrein van de sporthal leent zich uitstekend voor een gezellige familiepicknick. Geniet van een drankje en een hapje, terwijl je uitkijkt op het imposante graffiti kunstwerk 'Cycles'. Kinderen kunnen zich intussen uitleven in de mooie, vernieuwde speeltuin.

Aan de andere zijde verlaat je het terrein van het sportpark. Je slaat links af de Jozef Wauterslaan in, richting knooppunt 156.

Halfweg de Jozef Wauterslaan passeer je de ingang van het Achturenplein, met een poortgebouw uit het interbellum. Sommige woningen hier beschikken nog over mooie 'holle-bolle' geveltoppen, die een kenmerk zijn van de Hollandse renaissancestijl.

Sta in de Jozef Wauterslaan ook even stil bij 'De Lammeer', een standbeeld van beeldhouwer Jos Wilms uit 1982. Een 'lammeer' is een volkswrouw die op straat tegen haar buurvrouwen staat te klagen of te roddelen, in de volksmond 'lammeeren' genoemd.

PAS OP! Steek aan het eind van de Jozef Wauterslaan, bij de stoplichten, de drukke baan over en wandel de Emiel De Wittstraat in. Aan het einde van de straat, wandel je over het Sint-Hubertusplein verder richting knooppunt 156. Vandaar wandel je door tot aan de startplaats.

Tuinwijk

Sint-Hubertusplein

Je komt nu aan op het Sint-Hubertusplein, bij de neoclassicistische Onze-Lieve-Vrouw Geboortekerk. In de kerk vind je naast biechtstoelen en een doopvont uit de barokperiode ook een orgel van de bekende orgelbouwersfamilie Van Peteghem. Aan de noordelijke kerkgevel bevindt zich de graftombe van de adellijke familie de Borrekens.

Rondom het Sint-Hubertusplein staan heel wat herenhuizen die rond 1900 werden gebouwd in een neo-Vlaamse renaissancestijl. Let zeker ook op het bronzen beeld van Sint-Hubertus, de patroonheilige van de jacht. Het beeld werd in 2015 gemaakt door de Nielse smid Guy De Bruyne naar een ontwerp van Danny Moortgat. Op de zondag voor Niel Jaarmarkt vindt hier ieder jaar de Sint-Hubertusviering plaats en worden alle dieren door de plaatselijke pastoor gezegend.

NIELS ERFGOED ARCHIEF

Het Niels Erfgoed Archief (NEA) is de gemeentelijke verzamelplaats van alles wat te maken heeft met het Niels roerend erfgoed. De werking berust op een aantal vrijwilligers die zich inzetten om mogelijk waardevolle stukken op te sporen, te verzamelen, te registreren en open te stellen voor het brede publiek. Vandaag telt de verzameling meer dan 90.000 items, zoals foto's, films, affiches en verenigingsarchieven. Wil je op de hoogte blijven van het NEA, kan je jezelf abonneren op het gratis informatieblad 'Erfgoed Niel', dat elk kwartaal verschijnt.

Adres: Kerkstraat 54A te 2845 Niel.

Geopend: elke eerste zaterdag van de maand van 10 - 13 uur.

Meer info bij: Bibliotheek Niel - Christel Waerzeggers

tel. 03.888.30.06 of mail: christel.waerzeggers@bibniel.be

COLOFON

Realisatie

Gemeente Niel

Toerisme Rupelstreek vzw

In samenwerking met

Natuurpunt Rupelstreek

NEA – Niels Erfgoed Archief

Regionaal Landschap Rivierenland

De kunstenaars van YBR

Met dank aan

Erik De Keersmaecker

Victor Van Dyck

Kanter Dhaenens

V.U. Toerisme Rupelstreek vzw, Schommelei 1 bus 3, 2850 Boom

Redactie

Ben Conaerts

Illustraties

Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel, Hugo Willocx, Adrie Luijks,
Diana De Block, Luc Meert, YBR, Toerisme Provincie Antwerpen,
Toerisme Rupelstreek

Verkooppunten wandelkaart Rivierenland

www.toerismerupelstreek.be en www.rlrl.be

Toeristisch infokantoor Rupelstreek, Schommelei 1 bus 3, 2850 Boom

De wandelkaart werd gepubliceerd met goedkeuring van het Nationaal
Geografisch instituut (NGI autorisatiecode A3491)

Meer informatie

Toerisme Rupelstreek vzw

T: 03 880 76 25

M: info@toerismerupelstreek.be

W: www.toerismerupelstreek.be

Depotnummer: D/2018/12.159/1

**Help mee aan een mooi en proper landschap en
neem je afval mee naar huis!**

WAAR TE VERKRIJGEN?

Infokantoor Toerisme Rupelstreek

(APB De Schorre)

Schommelei 1/3, 2850 Boom

T: +32(0)3 880 76 25

E: info@toerismerupelstreek.be

W: www.toerismerupelstreek.be

Gemeentebestuur Niel

Ridder Berthoutlaan 1, 2845 Niel

T: +32(0) 451 11 10

E: informatiedienst@niel.be

W: www.niel.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221, 2845 Niel

E: info@natuurpuntrupelstreek.be

W: www.natuurpunt.be/rupelstreek

Provincie
Antwerpen

